

Ilinniakkap naammassereernerata kingorna nuna najugaq

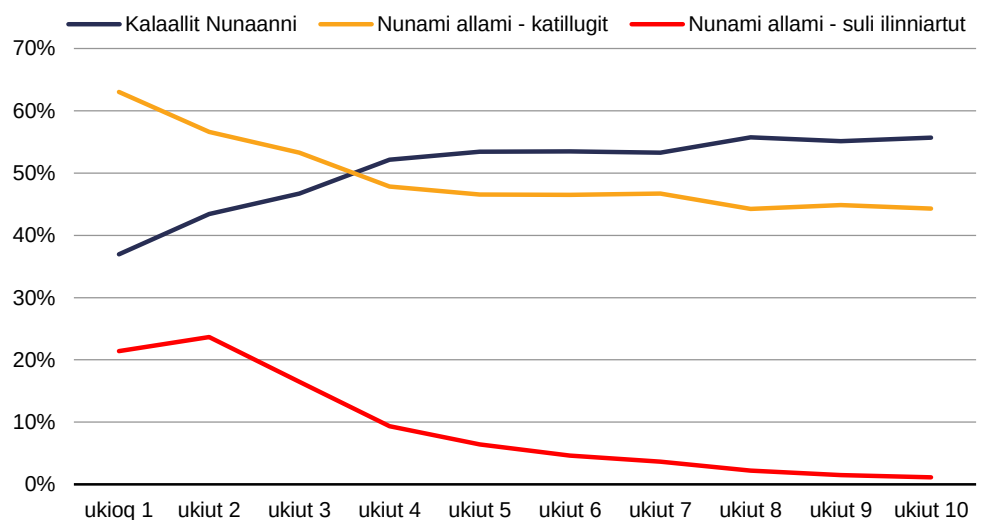
Ilinniakkamik naammassinnittartut amerliartortillugit, nunamut allamut ilinniariartut aallartartut aamma amerliartorput. Pingaartumik ingerlariaqqiffiusumik ilinniartut aallartarput, nunatsinni ilinniakkat amerlasuut ingerlanneqarsinnaanngimmata. 2003-miit nunami allami ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkamik aallartitsisartut 2020-mi amerlassusaat 20,4 pct.-imik qaffassimavoq.

2020-mi ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkamik ingerlatsisut tamakkerlutik 28 pct.-ii nunami allami ilinniartuupput. Ilinniakkap naammassereernerata kingorna ilinniartut ilaat angerlartarput, ilaalli nunani allaniiginnartarput.

Nunani allani ilinniartut

Piffissami 2003-miit 2020-mut inuussutissarsiornermi ilinniakkamik naammassinnereernerup kingorna ukioq siulleg ilinniartut agguaqatigiissillugu 63 pct.-ii sulii nunani allani najugaqarput. Taakkunannga 21,4 pct.-it ingerlariaqqillutik ilinniartuupput. Amerlanertigut ilinniartut bachelorinngorniarnermik naammassinnereernerup kingorna kandidatinngorniarnermik ilinniaqqittarput. Titartagaq 1.-imittaaq takuneqarsinnaavoq ilinniakkamik naammassinnereernerup kingorna ukiuni siullerni marlunni ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkanik ingerlatsisut amerlanerusut. Ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkanik ingerlatsisut annertussusaata appariartornerani nunatsinnut utertartut annertussusaat qaffakkiartorpoq.

Titartagaq 1. Nunami allami ilinniakkap naammassereernerata kingorna ukiut 1-10 qaangiunnerini nuna najugaq, 2003-2020

Nalunaarut: inuussutissarsiornermi ingerlariaqqiffiusumillu ilinniakkat kisimik pineqarput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<https://bank.stat.gl/UDNBD1>)

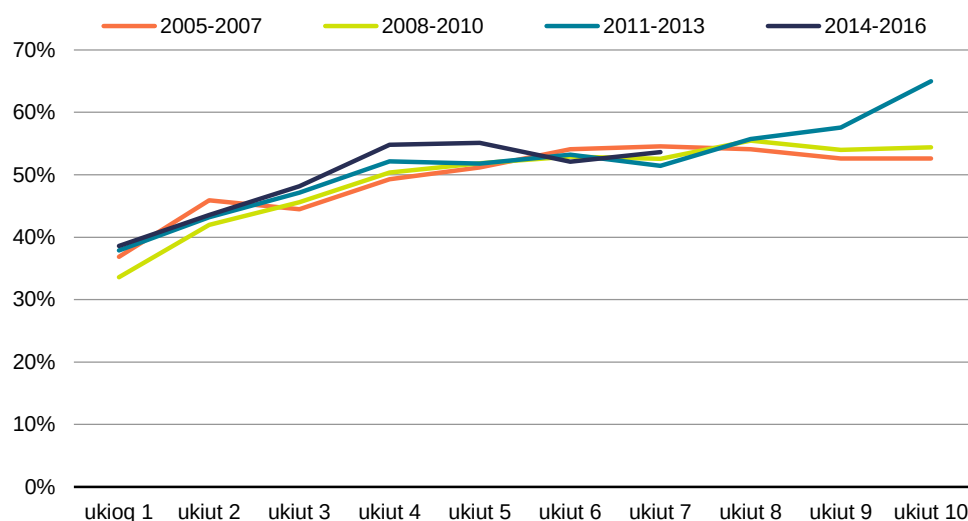
Nunami allami ilinniakkamik naammassinnereernerup kingorna ukiumi siullermi ilinniartut 37 pct.-ii Kalaallit Nunaanni najugaqarput. Nunatsinnut utertartut najugaqalersartullu annertussusaat ukiuni tulliini qaffakkiartortarput. Ilinniakkamillu naammassinnereernerup kingorna ukiut arfineq-pingasut qaangiunnerini amerlanerpaallutik. Tassani nunami allami ilinniakkamik naammassinnereernerup kingorna ilinniartut agguaqatigiissillugu 55,8 pct.-ii Kalaallit Nunaanni najugaqarput.

Kalaallit Nunaannut utertartut annertussusaat taamaaginnarpoq

Piffissaq sivisooq najoqqutaralugu sanilliussinerimi, ukiut tamaasa nunami allami ilinniakkamik naammassinnittartut amerlannginnerat eqqumaffigineqartariaqarpoq. Nalunaarsuutit ukiuni ataasiakkaani nikerarnernut qajannaannerulersinniarlugit ukiut pingasukkaarlugit agguaqatigiissitsinerit atorneqarput.

Ukiut kingulliit ingerlanerini nunami allami ilinniakkamik naammassinnereernerup kingorna Kalaallit Nunaanni najugaqalersartut annertussusaat annertuumik allannguuteqarsimanngilaq. Ilinniakkap naammassereernerata kingorna ukiut siulliit 1-2 ingerlanerini annikitsunik assigiinngissuteqartoqarpoq. Ukiulli pingajussaanniit naligiileqqittarput. Taamaattumik nunanut allanut ilinniariarlutik nuuttartut amerlaneruleraluartut, angerlamut utertartut annertussusaannut tamanna sunniuteqanngilaq.

Titartagaq 2. Nunami allami ilinniakkap naammassereerneranit Kalaallit Nunaanni najugallit annertussusaat; 2005-imiit 2016-imut ukiut pingasukkaarlugit naatsorsukkat

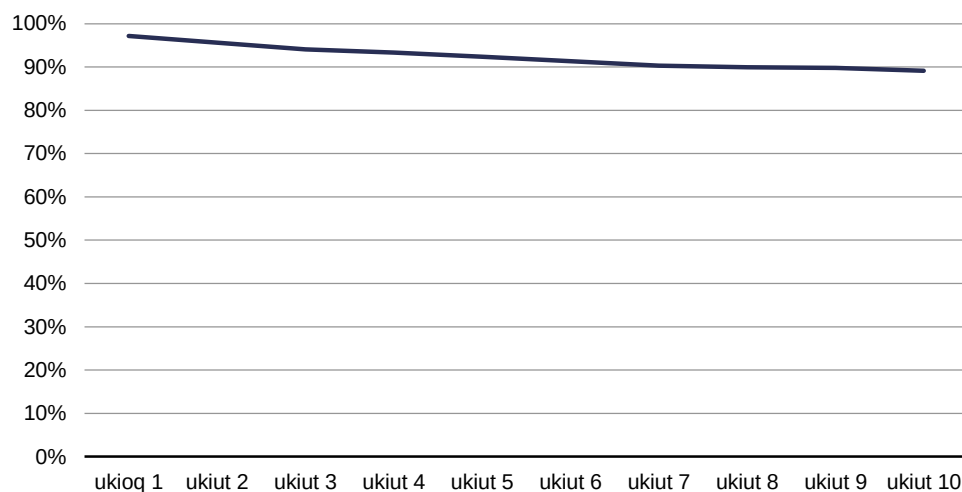
Nalunaarut: inuussutissarsiormi ingerlariaqqiffiusumillu ilinniakkat kisimik pineqarput.

Najoqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<https://bank.stat.gl/UDNBD1>)

Kalaallit Nunaanni ilinniartut

Ilinniartut Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiormi imaluunniit ingerlariaqqiffiusumik ilinniarnermik naammassinnissimasut nunami allami ilinniakkamik naammassinnissimasuniit amerlanertigut Kalaallit Nunaanniiginnartarput. Ukiullu qulit qaangiunnerini agguaqatigiissillugu 89,2 pct.-ii suli tamaani najugaqarput. Ilinniareernerulli kingorna nunatsinniiginnartartut annertussusaat ukiuni tamani appariartorpoq.

Titartagaq 3. Kalaallit Nunaanni ilinniakkap naammassereerneranit ukiut 1-10 qaangiunnerini Kalaallit Nunaanni najugallit annertussusaat, 2003-2020

Nalunaarut: inuussutissarsiornermi ingerlariaqqiffiusumillu ilinniakkat kisimik pineqarput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – Kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<https://bank.stat.gl/UDNBD1>)

Eqikkaaneq

Tabel 1. Ilinniartut nunami allami ilinniakkamik naammassinnissimasut amerlassusaat, 2010-2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inuussutissarsiornermik ilinniarneq	14	22	11	21	17	20	21	23	30	21	27
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniarneq	86	58	81	87	80	75	90	117	111	97	94
Katillugit	100	80	92	108	97	95	111	140	141	118	121

Tabel 2. Ilinniartut nunami allami ilinniakkamik naammassinnereernerup kingorna ukiut 1-10 qaangiunnerini Kalaallit Nunaanni najugallit amerlassusaat, 2010-2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ukiuq siulleq	38	32	30	44	41	30	46	46	54	38	52
Ukiut marluk	49	36	34	51	40	39	53	56	59	47	.
Ukiut pingasut	49	42	40	50	48	42	56	59	66	.	.
Ukiut sisamat	58	48	41	57	51	50	65	67	.	.	.
Ukiut tallimat	55	45	43	57	52	47	68	.	.	.	.
Ukiut arfinillit	55	47	46	56	50	50	.	.	.	.	.
Ukiut arfineq-marluk	56	45	42	57	52	.	.	.	.	.	.
Ukiut arfineq-pingasut	60	50	46	60	.	.	.	.	.	.	.
Ukiut qulingiluat	57	50	49	.	.	.	.	.	.	.	.
Ukiut qulit	61	52	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Periaaseq

Siunertaq

Nunatsinni ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkat amerlanngillat, taamaattumillu ilinniartorpassuit ilinniassallutik nunanut allanut aallartarput. 'Ilinniakkap naammassereernerata kingorna nuna najugaq' saqqummersinneqarnerani siunertaavoq ilinniartut nunami allami ilinniakkamik naammassinnereernerup kingorna Kalaallit Nunaannut utertartut annertussusaasa ineriartorneranut malinnaanissaq. Kisitsisitigullu paasisutissat nunatsinni inuussutissarsiormi imaluunniit ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkamik naammassinnissimasunik ilaneqarput.

Nalunaarsuutit tunngaviusut

Ilinniakkanut ingerlanneqartunut ilinniakkanillu ingerlatsisunut kisitsisitigut nalunaarsuisarfinnit nalunaarsuutit atorineqarput, kiisalu piffissami 2003-miit ullumikkumut inunnik nalunaarsuisarfinnit nalunaarsuutit. Ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkani ilinniaqqiffiit naatsut, bachelorinngorniarnit/professionsbachelorinngorniarnit kandidatinngorniarnit pineqarput.

Periaaseq

Ilinniartut ilinniakkamik naammassinnissimasut nalunaarsuutaat ulloq 31/12 tunngavigalugu nunani allani ilinniakkamik ingerlatsisut nalunaarsuutaannut kiisalu inunnik nalunaarsuisarfinni ulloq 1/1 nalunaarsuutitut ataatsimoortillugit ingerlatinneqarput.

Ukiumi x-imi ilinniakkap naammassereernerata kingorna ukiumi siullermi, inunnik nalunaarsuisarfinni ukioq x 1-imi ilallugu (+1) naatsorsorneqarpoq, ilinniartunullu ilinniakkamik ingerlatsisunut ukiup x-ip naanera tunngavigalugu naatsorsorneqarluni.

Nunamut najukkamut naatsorsuineq:

Kalaallit Nunaanni	Inunnik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimasut nunamili allami ilinniakkamik ingerlatsisutut <u>nalunaarsorsimanngitsut</u> .
Nunami allami	Inunnik nalunaarsuiffimmi <u>nalunaarsorsimanngitsut</u> , ilinniakkamillu ingerlatsisutut <u>nalunaarsorsimanngitsut</u> .
Nunami allami – suli ilinniartut	Nunami allami ilinniakkamik ingerlatsisutut nalunaarsorsimasut.

Inunnik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimanngitsut aamma toqoreersimasinnaapput. Taamaattoqartillugu nunami allami najugalittut kisitsisini ilaatinneqarput.

Naatsorsuineq

Ilinniakkap naammassereernerata kingorna nunamut najukkamut kisitsisitigut paasissutissat ilinniakkamik naammassinnereernerup kingorna ukiut 1-10 qaangiunnerini Kalaallit Nunaanni, nunami allami imaluunniit nunami allami ilinniaqqillutik najugalinnik naatsorsuineruvoq. Kisitsisinilu nunami allami aammalu Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermi ingerlariaqqillunilu ilinniakkanik ingerlatsisut katillugit naatsorsorneqarput.

Killiliinerit erseqqissagassallu

Ukiut ataasiakkaat tunngavigalugit sanilliussinermi, ukiut tamaasa nunami allami ilinniakkamik naammassinnittartut amerlannginnerat eqqumaffigineqartariaqarpoq.

Inuk ataaseq naatsorsuutini arlaleriarluni ilaasinnaavoq. Assersuutigalugu ilinniartoq 2010-mi bachelorinnngorniarnermik naammassinnissimaguni kingornalu 2012-imi kandidatinnngorniarnermik naammassinnissimalluni.

Siornatigut saqqummersinneqartumi inuussutissarsiornermik ilinniarnermut ilanngunneqartarsimapput “Merx I” aamma “Merx II”. Saqqummersitami manna (21. septembari 2021) aallarnerfigalugu inuussutissarsiornermik ilinniarnermut ilanngunneqassaarput taamaattumik “Merx I”-imik aamma “Merx II”-mik naammassinnittut kisitsisitigut paasissutissanut ilanngunneqassaassapput.

Ilisarnaatinut nassuiaatit:

... Paasissutissat pigineqanngillat

.. Paasissutissat nalunaarsussallugit qularnarpallaarput mianersuuttariaqarpulluunniit

. Suliap pissusia tunngavigalugu kisitsisit saqqummersinneqarsinnaanngillat

0 Uttuutigineqartup affaanit minneruvoq

- Nul

* Kisitsisaagallartoq kisitsilluunniit eqqoriarneqartoq

Saaffiginiffissaq

Anders Blaabjerg

E-mail: abla@stat.gl

Ilinniartitaaneq

Naatsorsueqqissaartarfik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Oqar.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

